Lausunto

8.11.2016

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
Viite: HE 137/2016 vp

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain sekä eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain 3 §:n ja liitteen muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan, että makeisten ja jäätelön valmisteverosta luovuttaisiin. Lisäksi ehdotetaan, että maitoa korvaavat maustamattomat kasvipohjaiset juomat sekä jää ja lumi rajattaisiin veron ulkopuolelle. Jääpalat rajattaisiin myös juomapakkausveron ulkopuolelle.

PTY kannattaa esitystä. Makeisten ja jäätelön valmisteveroon on liittynyt neutraalisuusongelmia, joihin myös Euroopan komissio on kiinnittänyt huomiota. Komissio on arvioinut, että nykymuotoiseen, tullitariffin nimikkeisiin sidottuun ja valtiontaloudellisin perustein kannettavaan veroon voi sisältyä valtiontueksi katsottavia elementtejä. Vero ei komission mukaan kohtele samankaltaisia tuotteita neutraalisti ja voi sisältää siksi valtiontueksi katsottavaa valikoivaa verotukea veron ulkopuolelle jääville tuotteille.

Verosta luopumista puoltaa sekin, että terveellisiin elintapoihin kannustaminen taloudellisilla ohjauskeinoilla kuten verotuksella on käytännössä todettu vaikeaksi. Yhtäältä veron terveyspoliittisten vaikutusten toteennäyttäminen on vaikeaa. Lisäksi kulutukseen kohdistettavat verot heikentävät suoraan kaikkien kuluttajien ostovoimaa, mikä puolestaan heijastuu kaupan alan mahdollisuuksiin työllistää ja luoda talouskasvua.

PTY haluaa lisäksi kiinnittää huomiota siihen, että makeisten ja jäätelön valmisteveron poistuminen ajoittuu esityksen mukaan vuoden taitteeseen, jota edeltää makeisten myynnin kannalta tärkeä joulusesonki. Tuotteet, jotka lasketaan verottomasta varastosta kulutukseen vuoden 2016 aikana, ovat vielä veron piirissä. Valmisteverotuslain mukaan verovähennysoikeus edellyttää, että tuotteet on fyysisesti palautettu takaisin siihen verottomaan varastoon, josta tuotteet on kulutukseen luovutettu. Verottomia varastoja on niin makeisteollisuudella, maahantuojilla kuin kaupalla. Tuotteiden fyysinen palauttaminen myymälöistä takaisin tavarantoimittajan tai kaupan keskusliikkeen varastoon on mittava logistinen operaatio, jolla on paljon taloudellisia, elintarviketurvallisuuteen liittyviä sekä ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia. Esitämme, että verovähennyksen ja -palautuksen saaminen tulisi olla mahdollista käyttämällä luotettavaa sähköistä inventaari-ilmoitusta.

Päivittäistavarakauppa ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki • PL 340, 00131 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • Faksi (09) 1728 6120
etunimi.sukunimi@pty.fi • www.pty.fi

Lausunto

8.11.2016

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää lausunnossaan valtiovarainvaliokunnalle, että valtiovarainvaliokunta ehdottaisi asiasta lausumaa, jonka mukaan eduskunta edellyttäisi että, hallitus käynnistää välittömästi säädösvalmistelun elintarvikkeiden terveysperusteisen valmisteverotuksen kehittämiseksi. Valiokunta arvioi, ettei alan toimijoiden hallinnollinen taakka merkittävästi lisääntyisi, jos verotus perustuisi pakollisiin ravintoainetietoihin, kuten sokerin määrä.

PTY vastustaa makeisveron korvaamista uusilla valmisteveroilla. Valtiovarainministeriön asettama sokeriverotyöryhmä tarkasteli loppuraportissaan vuonna 2013 myös eri verovaihtoehtojen vaikutuksia hallinnolliseen taakkaan ja kustannuksiin ja totesi mm. seuraavaa:

- Sokeripitoisuuden mukaan porrastetut verotasot monimutkaistaisivat veron ilmoittamista ja käsittelyä sekä yritysten kirjanpitovelvoitteita.
- Makeisveromallia laajempi veropohja aiheuttaisi enemmän selvittelytarvetta tuotteiden veronalaisuudesta yrityksille ja tulliviranomaisille.
- Oikean veron määrittämiseksi yrityksillä tulisi olla tiedossa tullitariffinimikkeen lisäksi tuotteen sokeripitoisuus.
- Niille tuotteille, joita sokeripitoisuuden ilmoittamisvelvoite ei EU:n kuluttajainformaatioasetuksessa koske, olisi luotava järjestely sokeripitoisuuden erillisestä ilmoittamisesta ja verotuksen valvonnasta.
- Tulliviranomaiset joutuisivat turvautumaan useammin laboratoriotutkimuksiin verotuksen valvomiseksi.
- Uusien verovelvollisten määrä lisääntyisi selvästi.

Sokeriveron toimittamisen edellyttämät investoinnit kaupan tietojärjestelmiin nousisivat merkittäviksi. Kaupan kannalta ei myöskään ole hyväksyttävää, että verotuksella lisättäisiin entisestään matkustajatuontia, luotaisiin harmaata taloutta ja heikennettäisiin kotimaisen kaupan kilpailukykyä.

PÄIVITTÄISTAVARAKAUPPA RY

Kari Luoto
Toimitusjohtaja

Päivittäistavarakauppa ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki • PL 340, 00131 Helsinki
Puhelin (09) 172 860 • Faksi (09) 1728 6120
etunimi.sukunimi@pty.fi • www.pty.fi